

at man nu virkelig paa mange Punkter har imødefømt den Trang, der var til rigeligere Bevillinger. Dermed vil jeg paa ingen Maade sige, at man nu har fyldstgjort denne Trang fuldt ud, thi der er endnu flere Punkter, hvor der maa ønskes større Bevillinger; men naar man ser paa Forholdene nu og før 1885, har der fundet saa stor Fremgang Sted der, at man maa sige, at man maa slaa af paa de forskjellige Ønsker, man kunde have, naar man ikke bestemt kan sige, at det, der peges paa, er ubetinget nødvendigt eller endog paatrængende. Naar jeg nu anstillede en Sammenligning mellem de civile og de militære Budgetter og der gjorde opmærksom paa, hvorledes Stigningen stillede sig procentvis, er Grunden ganske naturlig den, at det ved alle saadanne Udgiftsposter af høist forskjellig Art og høist forskjellig Omfang, er naturligt at anstille Beregningen procentvis, thi det er klart, at en Bevilling, som paa eet Omraade er stor, er paa et andet Omraade meget lille og omvendt. Enhver vil sige sig selv, at fordi der bliver Tale om at forhøje f. Ex. en Bevilling til Indtjeb af Kanoner, som er en kostbar Ting, til 100,000 Kr., saa er det ikke naturligt at sige: altsaa er det heller ikke for meget, om vi forhøje Bevillingen til Indtjeb af Kunstværker til 100,000 Kr. Enhver kan sige sig selv, at en Stigning af en halv Million Kroner paa Udenrigsministeriets Budget er af en ganske anden Betydning end den samme Stigning paa Indenrigsministeriets. Det er klart, at det her kommer langt mere an paa Forholdet i Stigningen end paa den absolute Stigning. Men der er saa meget mere Anledning dertil, naar man, som jeg gjorde, inddrog under Betragtningen ikke blot de ordinære Budgetter, men ogsaa de helt extraordinære, overordentlige Udgifter, der havde fundet Sted, navnlig fordi det er notorisk, at militære overordentlige Udgifter vedrøre Foranstaltninger, som skulle gennemføres i en vis begrændset Tid, og dermed helt afgjøres, medens der for de civile Budgetters Vedkommende, nærmest er Tale om en Række Foranstaltninger, som vedblive, og som ville kræbe fortsatte Udgifter af lignende Art. Derfor skal jeg endnu bemærke, at naar man vil indkræfte Sammenligningen til de ordinære Budgetter, saa vil det vise sig, at Stigningen for de militære Budgetter, ikke blot procentvis, er betydelig ringere end paa de civile, men ogsaa absolut taget, er ringere. Der blev i Gjennemsnit for Femaaret 1877—82 udgivet for de 3 civile Budgetter, med et rundt Tal 4,850,000 Kr., og fra 1887—89 8,300,000. Det er en Stigning af henved $3\frac{1}{2}$ Million Kroner; paa de militære ordi-

nære Budgetter er Stigningen i samme Tid knap 3 Millioner Kroner; procentvis er Forskjellen som 70 og 21 pCt. Men naar vi nu vende os til den finansielle Situation, der foreligger, saa er der et Moment, som ganske naturligt tildrager sig mest Opmærksomhed, og som til Dels ogsaa har været væsentligt Gjenstand for Omtale. Det er den Nedgang i vor Kassebeholdning som har fundet Sted i de sidste Aar og forudsættes at ville finde Sted i indværende Aar og maaske ogsaa hyppigere. Men der er det, man maa erindre, at denne tilskyndende Tilbagegang i Kassebeholdningen, væsentlig er fremkommet derved, at man i en Række af Aar, som det ogsaa er anført, at de civile Budgetter tyder paa, har holdt Udgifterne nede under den rimelige og rette Grændse og derved bevirket, at der Aar efter Aar er blevet betydeligt Overskud, der kunde henlægges til Kassebeholdningen; nu har man gennem de følgende Aar disponeret over dette, og det forekommer mig i og for sig ikke at være saa betænkeligt. Jeg maa maaske endnu for at forebygge Misforstaaelse indstøde en lille Bemærkning om Ordet Kassebeholdning. Naar jeg taler om Kassebeholdningen, saa er det i den Forstand, hvori man almindelig taler om den, men hvor Udtrykket Regnskabsbeholdning vilde være klarere. Det vil ses, at hvad der i Statsregnskabet kaldes Kassebeholdning, afviger deraf. Det er Regnskabsbeholdningen, jeg har for Øie, den Beholdning, der fremkommer ved det aarlige Overskud af Indtægter og Udgifter, paa hvilke der i de senere Aar er gjort Fradrag, fordi Udgifterne have oversteg Indtægterne. Men naar der tales om Kassebeholdningen, saa er det jo ligefrem, hvad der haves i Kassen, og her er der en Forskel af $3-3\frac{1}{2}$ Million Kroner. Naar der yderligere tales om rentebærende Kassebeholdning, saa oplyste den høitærede Finansminister i Gaar, at der jo nu indstaaar i Bankerne et noget værlende Beløb, 6 og 8 Mill. Kr. til en Rente af $\frac{1}{2}$ pCt., og det kan man jo betragte som ikke rentebærende. Men ved Siden deraf viser Statsregnskabsets sidste Bilag Nr. 5, at der ordentligvis i Finanshovedklassen i de lokale, departementale Kasser, Post- og Telegrafkasser, henlige Beløb af 5—6 Mill. Kr., som selvsølgelig heller ikke bære Renter. Naar vi derimod spørge, hvad vi have til Disposition for kommende Udgifter, saa er det som sagt ikke den rentebærende Kassebeholdning, men Regnskabsbeholdningen, vi have at gøre med. Denne var ved det sidste Statsregnskabs Afslutning, altsaa i Aar den 31te Marts, omtrent 49 Mill. Kr.; jeg tager runde Tal, fordi det er nemmere.